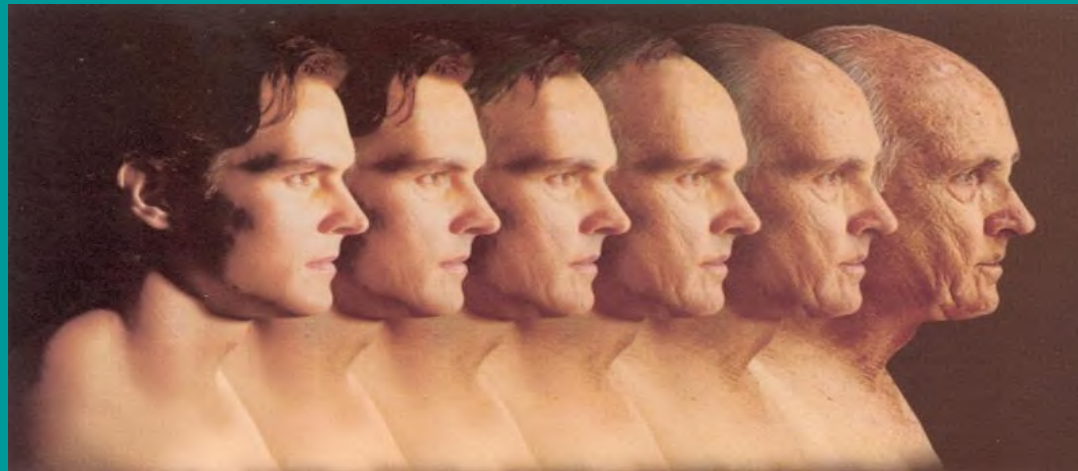

Introducere în geriatrie și gerontologie

Îmbătrânirea – un proces în timp,
Bătrânețea – un stadiu al ontogenezei.

Bătrânețea este o etapă inevitabilă a ontogenezei,
la fel ca și copilăria, adolescența și maturitatea.

Îmbătrânirea este o parte a unei schimbări continue ce
începe din momentul conceperii și se termină prin moarte

SAU

Îmbătrânirea este suma tuturor schimbărilor care apar la
om odată cu trecerea timpului și care duc la insuficiența
funcțională și moarte.

Senescența este un sinonim al îmbătrânirii fiziologice.

Îmbătrânirea nu înseamnă numai involuție, ci și evoluție, noi mecanisme compensatorii, noi posibilități de autoreglare și acomodare.

La vârstnici este dificil de diferențiat schimbările de vârstă și patologia propriu-zisă.

Relația între îmbătrânire și îmbolnăvire

“Bătrânețea nu este boală și boala nu este bătrânețe”

- Bătrânețea este o stare fiziologică și nicidecum patologică.
- Polipatologia caracteristică pentru vârstnici nu este un substrat al vârstei biologice. De altfel, omul nu moare de bătrânețe, dar din cauza diferitor patologii.
- O mare eroare este atribuită simptomelor unor boli ca fiind secundare vârstei înaintate.
- În procesul normal fiziologic de îmbătrânire declinul funcțional se asociază cu limitarea capacității de rezervă, de adaptare, ceea ce va influența răspunsul la stres și la cerințe crescute. Se reduce capacitatea de coordonare a homeostaziei și a mecanismelor de control asupra activității celulelor, țesuturilor și organelor.
- În consecință crește vulnerabilitatea organismului bătrân la stresuri interne și externe.
- Se vorbește deci, despre o îmbătrânire fiziologică a tuturor organelor și sistemelor de organe și o îmbătrânire care constă din pierderea activității

Particularitățile patologiei vârstnicilor:

- polipatologia
- atipia tabloului clinic cu prezența a 4 „giganți„ ai geriatriei:
 1. Imobilitate
 2. Instabilitate
 3. Incontinență
 4. Intelect alterat
- prezentare silențioasă a bolilor la vârstnici
- boala acută este un moment critic pentru vârstnic, o „ruptură” medicală și psihică cu pierderea autonomiei, confuzii și frecvent în diagnosticul tardiv – moarte.
- boala cronică la vârstnic este sursa dependenței
- necesitatea stringentă a evaluării geriatrice a vârstnicilor, fiind un proces multidimensional, multidisciplinar, diagnosticul incluzând nu numai aspectul medical, dar și cel psihosocial, funcțional.

Clasificarea grupelor de vârstă în geriatric (Canada, 1998)

- **65-74 de ani** – *grupa bătrân-tânăr*: funcția este păstrată, mai ales activitatea ideatică și culturală.
- **75-84 de ani** – *grupa bătrân-matur*: există o instabilitate fiziologică, dar și a funcționalității unor aparate și sisteme; la cei anterior sănătoși se adaugă o patologie.
- **peste 85 de ani** – *grupa bătrân-bătrân*: aceasta a crescut numeric de 3 ori față de prima grupă, în ultimii 10-15 ani.

Gerontologia

(geront+logos) – știința îmbătrânirii.

Studiază ființa umană de la 25-30 ani (Ilia Metschnicov, 1903).

Se ocupă de procesele normale și progresive.

Gerontologia rezolvă problemele fundamentale ale mecanismelor de îmbătrânire și ale esențelor lor – scăderea capacității

Gerontologul

de multe ori nu e medic, ci psiholog, biochimist, sociolog, etc.

Geriatría se ocupă de patologia și terapia îmbătrânirii și a bolilor ce însoțesc îmbătrânirea.

Este medicina unei grupe de vârstă, înființată în 1909 de Ignaz Nasher.

Această ramură a medicinei include: gerontocardiologia, gerontoreumatologia, gerontopulmologia, gerontopsihiatria și altele.

Geriatría cercetează multidisciplinar aspectele patologice anormale, individuale, neuniversale și ca urmare reversibile ale diferitor funcții din organism.

Geriatría a cunoscut o dezvoltare furtunoasă și s-a impus ca o ramură distinctă a științelor medicale, numai în ultimele decenii: ca rezultat al exploziei demografice din secolul trecut.

Sarcinile geriatrului

- Este în primul rând medic și este dator să prevină, să vindece și să amelioreze suferința omului vârstnic.
- Cunoaște cum trebuie să arate un om vârstnic normal și sănătos, care este starea funcțiilor fiziologice, care creează starea de bine la diferite vârste cronologice.
- Trebuie să fie și gerontolog, să cunoască gerontopsihiatria, gerontologia socială, etc.
- Are menirea rezolvărilor concrete, complexe, de mare dificultate și de fiecare dată altele.
- Trebuie să posede o bogată instruire în biologia îmbătrânirii, cunoștințe aprofundate în cardiologie, neuropsihiatrie, reumatologie, endocrinologie, medicina culturii fizice și reabilitare.

Medicina internă, biologia și specialitățile medicale sunt un nivel de pe care se poate păși spre medicina vârstnicului și spre formarea medicului, care îngrijește persoanele vârstnice.